

T.E.

Obrona pracy doktorskiej adwokata Zdzisława Krzemińskiego

Palestra 14/2(146), 89-90

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

notariuszy i prawników administracyjnych.

Stan prawny ujęty został na dzień 1.I.1969 r., byłoby więc celowe wyda-

wanie w przyszłości uzupełnień aktualizujących pracę.

Karol Potrzebowski

3

Notka redakcyjna o pracy adw. dr Marii Danuty Pełki-Sługockiej

Nakładem Polskiego Towarzystwa Higieny Psychiczej ukazała się praca adw. dr Marii Danuty Pełki-Sługockiej pt.: *Terapeutyczne oddziaływanie szkół zawodowych na więźniów.*

Wnikliwa i przychylna recenzja tej pracy ukazała się w nrze 4/24 „Przełądu Penitencjarnego” (str. 74—79).

Z przyjemnością wypada odnotować, że koleżanka Pełka-Sługocka uzyskała w roku 1967 doktorat właśnie za tematykę omawianą w tej książce.

Obrona pracy doktorskiej adwokata Zdzisława Krzemińskiego

W dniu 5 stycznia 1970 r. przed Komisją Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego pod przewodnictwem dyrektora Instytutu Prawa Cywilnego prof. dra Witolda Czachórskiego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgra Zdzisława Krzemińskiego, Wiceprezesa Naczelnej Rady Adwokackiej.

Rozprawa doktorska pt. „Pełnomocnik w sądowym postępowaniu cywilnym”, przygotowana pod kierunkiem prof. dra Jerzego Jodłowskiego, który był jej promotorem, stanowi ukoronowanie długoletniej i owocnej działalności naukowej i publicystycznej mecenasa Krzemińskiego. Praca, inspirowana wieloletnią praktyką i doświadczeniem zawodowym autora, zajmuje się wybranymi zagadnieniami z zakresu pełnomocnictwa sądowego (użycie takiego terminu proponuje autor dla określenia zarówno pełnomocnictwa procesowego, jak i pełnomocnictwa do poszczególnych czynności procesowych). Omawia ona jednak nie tylko samą instytucję pełnomocnictwa, ale także podstawowe prawa i obowiązki pełnomocnika występującego w sądowym postępowaniu cywilnym w świetle zarówno przepisów proceduralnych, jak i prawa o ustroju adwokatury oraz przepisów dotyczących radców prawnych.

Autor, po krótkim wprowadzeniu, w którym przedstawia instytucję pełnomocnictwa w aspekcie historycznym i prawnoporównawczym, omawia charakter czynności, w wyniku której powstaje stosunek pełnomocnictwa, jego podmiotowy i przedmiotowy zasięg, a następnie obszernie rozważania poświęca adwokatowi jako pełnomocnikowi w procesie. Rozważania te dotyczą takich zagadnień, jak: tajemnica zawodowa adwokata, immunitet adwokacki, prawo do wynagrodzenia, ochrona prawna oraz inne uprawnienia i obowiązki adwokata w procesie. Z kolei autor analizuje również inne podmioty, które mogą występować w charakterze pełno-

mocnika w procesie (np. współuczestnik sporu, radca prawny, przedstawiciel organizacji społecznej ludu pracującego, przedstawiciel związku zawodowego i in.). W rozdziale następnym autor omawia zakres pełnomocnictwa w procesie. Prace kończą rozważania dotyczące wygaśnięcia pełnomocnictwa.

Obowiązujące obecnie przepisy o ustroju adwokatury, które stworzyły nowe formy organizacyjne i sposób wykonywania zawodu, postawiły konsekwentnie przed adwokaturą nowe zadania. Przyjęte tam rozwiązania nie mogły pozostać bez wpływu również na treść oraz szereg elementów instytucji związanych z pełnomocnictwem. Rozprawa adwokata Z. Krzemińskiego podejmuje szereg tych problemów, wypełniając tym samym lukę w dotychczasowej literaturze prawniczej. Autor nie ogranicza się jednak bynajmniej tylko do rozważań dyktowanych potrzebami praktyki, lecz przeciwnie — podejmuje zasadnicze problemy teoretyczne, niejednokrotnie bardzo kontrowersyjne, dokonuje ich gruntownej analizy, zajmując w tych kwestiach własne stanowisko, które szeroko i umiejętnie argumentuje.

Do takich podstawowych zagadnień należy np. podjęty przez autora problem, czy pełnomocnictwo powstaje w wyniku czynności prawnej jednostronnej czy dwustronnej. Autor wypowiada się za teorią kontraktową twierdząc, że pełnomocnictwo sądowe powstaje w wyniku zgodnego oświadczenia woli dwóch stron, tj. mocodawcy oraz osoby, która podejmuje się wykonania czynności pełnomocnika.

Bardzo interesujące są także rozważania dotyczące relacji pełnomocnictwa do stosunku podstawowego. Autor reprezentuje teorię niezależności pełnomocnictwa przyjmując, że jest ono stosunkiem niezależnym i samodzielnym, a w niektórych wypadkach może nawet powstać bez żadnego stosunku podstawowego między pełnomocnikiem a mocodawcą (np. w wypadku pełnomocnictwa z urzędu).

Pośród wielu innych problemów teoretycznych rozważanych przez autora warto może jeszcze zwrócić uwagę na ciekawą analizę przedmiotowego zakresu pełnomocnictwa na tle art. 91 k.p.c. Autor broni tu poglądu, że strona może ograniczyć bądź poszerzyć zakres udzielonego pełnomocnictwa procesowego we wszystkich wypadkach przewidzianych w art. 91 k.p.c., a nie tylko przy zawarciu ugody, zrzeczeniu się roszczenia albo uznaniu powództwa.

Przyjęcie tezy, że pełnomocnictwo sądowe powstaje w wyniku czynności prawnej dwustronnej, prowadzi wreszcie autora — w końcowej części pracy — do wniosku, że pełnomocnik jest uprawniony także do wypowiedzenia pełnomocnictwa. Autor szeroko uzasadnia takie rozwiązanie, wskazując zwłaszcza na konieczność równorzędnego traktowania pełnomocnika jako partnera w jego stosunku z mocodawcą.

Praca doktorska mgra Z. Krzemińskiego została wysoko oceniona przez recenzentów: prof. dra Zbigniewa Resicha z UW i doc. dra hab. Jana Krajewskiego z UMK w Toruniu. Zwrócili oni zwłaszcza uwagę na wielką pasję polemiczną, z jaką rozwiązuje autor stojące przed nim zagadnienia, oraz na wysoką wartość jurydyczną przytoczonej argumentacji.

Po bardzo ożywionej dyskusji wokół zagadnienia charakteru prawnego czynności, w wyniku której powstaje pełnomocnictwo (tu pogląd autora wzbudził największe zastrzeżeń), tajemnicy zawodowej adwokata oraz kwestii wygaśnięcia pełnomocnictwa, Komisja Rady Wydziału postanowiła przedstawić Radzie wniosek o przyznanie mgrowi Zdzisławowi Krzemińskiemu stopnia doktora nauk prawnych. Rada Wydziału uchwałą z dnia 19.I.1970 r. wniosek Komisji zatwierdziła, nadając tym samym adwokatowi Zdzisławowi Krzemińskiemu stopień doktora nauk prawnych.